

NGHE NGƯỜI MÀ NGÃM LẠI TA (Tiếp Theo Phần 3)

T14: Việc giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình không phải do đàn ông hay đàn bà mà tùy thuộc ở chỗ chúng ta có tạo được những yếu tố cần và đủ cho việc xây dựng nền văn hóa nhân bản đầy tính người, tình người và sự cảm thông lấy con người làm gốc cho mọi sinh hoạt vật chất và tinh thần.

Xã hội hiện nay đầy mâu thuẫn, xung đột đưa đến chiến tranh triền miên. Đó là do xã hội thiếu vắng tính người và tình người và sự cảm thông.

Con người đang bận tâm tranh thủ cho cá nhân tài sản, quyền lợi, danh vọng, địa vị và phe phái. Cho nên Sư Viên Minh đã phát biểu trong Thư Thầy Trò:

Họ nói đến tự do nhưng thực chất là giam giữ con người trong nô lệ của ý thức hệ và tôn giáo. Họ chủ trương hòa bình nhưng thực chất là giành giật nhau từ thể xác đến linh hồn. Họ hào tình thương, bác ái nhưng thực chất là hận thù đối nghịch. Họ cổ xúy bình đẳng đại đồng nhưng thực chất là tự tôn vị kỷ. Họ ca tụng văn minh nhưng thực chất là dã man cuồng loạn.

Hơn bao giờ hết con người đề cao hư danh hơn là sự thật, cao rao lý tưởng hơn là thực tế, thân phận con người thật sự chỉ còn là khổ đau rách nát giữa những bảng quảng cáo vô cùng hoa lệ!

T11: Đồng ý với anh T14, tôi xin đóng góp với các anh. Sau đây là nhận định về những nghịch lý trong đời sống văn minh hiện nay của một học sinh trung học Columbine, thuộc tiểu bang Colorado. Tại ngôi trường này, cách đây khoảng 3 năm đã xảy ra một thảm cảnh hai học sinh đem súng vào trường bắn lia lịa trong nhà ăn làm chết mười mấy mạng cả thầy lẫn trò.

Học sinh đó đã nhận định: Trong lịch sử, cái nghịch lý của thời đại chúng ta là chúng ta có nhiều nhà chọc trời, nhưng tính tình thấp kém; những xa lộ rộng rãi hơn, nhưng tư tưởng hẹp hòi hơn. Chúng ta có những căn nhà lớn hơn, nhưng gia đình lại nhỏ hẹp hơn; nhiều tiện nghi hơn, nhưng lại ít thời giờ; chúng ta có nhiều bằng cấp hơn, nhưng ít hiểu biết hơn; nhiều kiến thức nhưng thiếu phá đoán; nhiều thuốc men, nhưng thiếu khỏe mạnh.

Chúng ta nói quá nhiều, nhưng yêu quá ít, thù ghét quá thường xuyên; chúng ta được giáo dục để kiếm sống, nhưng không biết xây dựng cuộc sống; chúng ta thêm năm tháng vào cuộc sống nhưng không thêm sự sống vào năm tháng.

Chúng ta đã đi lên mặt trăng rồi lại trở về, nhưng chúng ta không thể đi bằng qua đường để thăm một người hàng xóm mới; chúng ta chinh phục đại vũ trụ, nhưng chúng ta lại bỏ quên tiểu vũ trụ; chúng ta thanh lọc không khí, nhưng lại làm ô nhiễm tâm hồn; chúng ta có thể phân tách nguyên tử, nhưng chúng ta không thể gạt bỏ được những định kiến; chúng ta có lợi tức cao hơn, nhưng đạo đức lại kém hơn; chúng ta chú trọng quá nhiều vào lượng mà bỏ quên mất phẩm.

Đây là thời đại của vĩ nhân nhưng tấm lòng hẹp hòi; lợi tức cao hơn nhưng tình cảm lại nông cạn.

Đây là thời đại của hai nguồn lợi tức, nhưng lại nhiều ly dị; nhiều nhà cửa đẹp hơn, nhưng lại nhiều gia đình đổ vỡ hơn...

Cho nên giải quyết những mâu thuẫn nghịch lý trong xã hội một cách hòa bình không phải do đàn ông hay đàn bà mà do thay đổi cái nhìn, thay đổi con người qua cuộc chuyển hóa tâm thức để tạo điều kiện thuận lợi cho việc xây dựng nền văn minh nhân bản.

T2: Theo tôi nghĩ Đức Đạt Lai Lạt Ma phát biểu rằng với thế giới hiện nay, phụ nữ nên tham gia hơn nữa vào việc giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình khiến cho nhiều người hiểu lầm đó là lời kêu gọi dồn phiếu cho phụ nữ trong các cuộc bầu cử..

Dù Đức Đạt Lai Lạt Ma không bao giờ nhận là Phật sống hay người giác ngộ, nhưng nhiều người nghĩ như thế. Cho nên lời nói của ngài rất có ảnh hưởng đối với mọi người.

T8: Tôi nghĩ các anh nên thận trọng như lời phát biểu của anh T5. Phải thận trọng suy nghĩ chính chắn trước khi nhận xét lời phát biểu của các vị chân tu. Các anh tưởng tượng, rồi dựa vào tưởng tượng mà nhận xét. Nếu các anh chịu khó lắng nghe toàn bài nói chuyện của Đức Đạt Lai Lạt Ma thì mới hiểu được ngài muốn nói gì. Không nên chấp chặt vào lời nói chữ nghĩa: Xuyên qua lời nói, chữ nghĩa mới thấu hiểu được. Nếu hiểu được ý nghĩa của toàn bài nói chuyện của ngài thì chính sự hiểu biết ấy là sức mạnh chuyển hóa.

T6: Anh T5 và T8 hiểu lầm chúng tôi. Đâu có việc phê bình lời phát biểu của vị chân tu. Chúng tôi chủ trương nghe người mà ngấm lại ta để học hỏi, để quay trở về với chính mình.

Nhân lời phát biểu của Đức Đạt Lai Lạt Ma mà nhắc nhở đừng hiểu lầm lời phát biểu của ngài mà quên lãng mục tiêu chính của con người hiện nay là phải tự ý thức thực hiện cuộc chuyển hóa tâm thức để giải quyết tận gốc những vấn nạn của con người.

T7: Người ta thường nghe với định kiến cho nên khi nghe ngài phát biểu rằng với thế giới hiện đại ngày nay phụ nữ nên tham gia hơn nữa vào việc giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình. Họ chấp chặt vào lời phát biểu đó. Như anh T5 đã phát biểu Nó gãi đúng chỗ ngứa, làm thỏa mãn tự ái của người phụ nữ, nâng cao “cái tôi” của họ lên tận mây xanh, nên tiếng vỗ tay vang rền cả hội trường.

Tôi nghĩ Đức Đạt Lai Lạt Ma đâu cần những tiếng vỗ tay đó. Ngài chỉ cần mọi người hiểu ra rằng cuộc cách mạng tâm linh, cuộc chuyển hóa tâm thức, phát triển tình thương để giải quyết tận gốc rễ những xung đột trên thế giới một cách hòa bình.

T11: Tôi đồng ý với cậu học sinh nào đó đã phát biểu: chúng ta nói quá nhiều, nhưng yêu quá ít, thù ghét quá thường xuyên. Chúng ta thanh lọc không khí, nhưng lại để ô nhiễm tâm hồn.

Thực tế cho thấy nhu cầu đích thực của con người là tình người, tình người (tình thương) và sự cảm thông chứ không phải là học thuyết này hay ý thức hệ kia, hoặc những ý niệm siêu hình. Cho nên, ông Krishnamurti đã phát biểu: Cái Phật gọi là Niết Bàn, Jésus gọi là Thiên Đàng tôi gọi là cuộc sống.

Tại sao chúng ta không bước đi trong tình thương (tái thiết con người trên căn bản của tình thương và sự cảm thông) để mọi tác động của chúng ta tạo thành năng lực chuyển hóa ngõ hầu chung sống yên vui trong thanh bình thịnh vượng.

Không phải đàn ông hay đàn bà giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình. Trong xã hội mà phần “thần thánh” (nhân tính) trong con người được tỏ lộ nhiều, xã hội được an lạc và hạnh phúc. Trong xã hội mà phần ma quỷ (thú tính, tính xấu) tỏ lộ, con người sống trong xã hội đầy xung đột, cuu mang những buồn tủi xót xa. Thăng tiến con người đồng nghĩa với thăng tiến xã hội và ngược lại.

T20: Tôi thấy các anh nói quá nhiều. Nhu cầu đích thực của con người để sống chung sống yên vui thanh bình là “hài hòa”, “tình thương”, “trí tuệ” và “thượng tôn pháp luật” mà khởi điểm là TÌNH THƯƠNG, chứ không phải là học thuyết này hay ý thức hệ kia.

Trở về với con người đích thực (trần trụi không bị điều kiện hóa bởi học thuyết, ý thức hệ, khuôn mẫu đạo đức khô cứng, giáo điều v.v...) thì con người cần sự hài hòa. Hài hòa giữa thân và tâm để có một sức khỏe tốt, để quân bình thân tâm tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển tình thương và trí tuệ.

Hài hòa giữa vợ chồng (thuận vợ thuận chồng tát biển Đông cũng cạn) để xây dựng mái ấm gia đình, tức hài hòa giữa các thành viên trong gia đình (vợ chồng, cha mẹ, con cái, anh em).

Hài hòa giữa mọi người trong xã hội, xây dựng nếp (?) sống “hòa cả làng”. Coi nhau như bát nước đầy là hơn. Một bồ cái lý không bằng một tí cái tình. Chấp nhận dị biệt, coi đối lập là bổ sung: Rằng trong lẽ phải có người có ta; khước từ bạo lực (khôn chẳng qua lẽ khôn chẳng qua lời).

Nhưng khởi điểm là Tình thương. Tình thương sẽ giải quyết được tất cả mâu thuẫn, nghịch lý ở nội tâm, trong gia đình và ngoài xã hội. Hài hòa đặt nền tảng trên tình thương dưới ánh sáng của trí tuệ mới bền vững.

Tóm lại, cuộc chuyển hóa tâm thức mới giải quyết tận gốc những xung đột, mâu thuẫn trên thế giới, chứ không phải phụ nữ tham gia hơn nữa vào việc giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình.

T23: Vậy vấn đề cốt lõi là làm thế nào, bắt đầu từ đâu, để thực hiện cuộc chuyển hóa tâm thức. Ông cha ta đã dạy

Trăm nghe không bằng một thấy,

Trăm thấy không bằng một lần trải qua.

Đó là vấn đề cần thảo luận cho những buổi họp tới hơn là lý luận, biện giải, chấp vào lý để tranh cãi dưới chiêu bài để thảo luận, hội thoại để học hỏi.

Vĩnh Như

Tủ Sách Việt Thường

www.tusachvietthuong.org